

Rapport om barnäktenskap, tvångsäktenskap och månggifte mm

Paulina Brandberg, Jämställdhets- och arbetslivsminister
Lise Tamm, generaldirektör Jämställdhetsmyndigheten

5 mars 2025

ETT LIV PRÄGLAT AV VÅLD

Jämställdhetsmyndighetens kartläggning av barnäktenskap, tvångsäktenskap och månggifte i Sverige samt andra närliggande frågor

”Jag var mycket ensam och när han var hemma var det bara våld, våld, våld.”

– Sara

ATT KARTLÄGGA OCH ANALYSERA FÖREKOMST I SVERIGE

- Svårt att veta den totala omfattningen.
- Intervjuer med 39 yrkesverksamma.
- Analys av 144 domar.
- Intervjuer om egen erfarenhet av barn- eller tvångsäktenskap.
- Underlag från samverkande myndigheter.

”Alltid i någon våldskontext. Det är hot, det är känslomässig utpressning. Det är väldigt mycket psykiskt våld såklart, men det kan också vara fysiskt våld, materiellt våld, ekonomiskt våld, socialt våld... alltid våld. Jag kan inte komma ihåg något endaste ärende där det inte är så.”

OMFATTANDE OCH ALLVARLIG UTSATTHET

- I centrum: Att upprätthålla familjens/släktens anseende.
- Flickor och kvinnor är mest utsatta.
- Personer med funktionsnedsättning och hbtqi-personer särskilt utsatta.
- Våldet följer med genom livet och från generation till generation.

OMFATTANDE OCH ALLVARLIG UTSATTHET

- Våld före, under och efter äktenskapet.
- Svårt och riskfyllt att lämna äktenskapet.
- Ekonomisk kontroll, isolering m.m. bidrar till "inlåsningsseffekt".
- Stor social kontroll och mycket begränsade valmöjligheter.

”När man som 13-åring redan vet att man inte får
välja själv, att det är någon annan som bestämmer.
(...) Det är så normaliserat, att man kanske inte
ens är medveten om att det är så... Jag kunde
välja... det var de här två som jag fick välja
mellan.”

KRÄVS ETT AKTIVT FÖREBYGGANDE ARBETE

- Tidigare insatser, för att förhindra långvarig utsatthet.
- Fler aktörer måste ställa frågor – och agera.
- Stärkt stöd och skydd under uppbrottsprocessen och därefter.
- Tillämpa befintlig kunskap och lagstiftning.

Rapport om barnäktenskap, tvångsäktenskap och månggifte mm

Paulina Brandberg, Jämställdhets- och arbetslivsminister
Lise Tamm, generaldirektör Jämställdhetsmyndigheten

5 mars 2025

